



Фінансується
Європейським
Союзом



Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 93: 16 Квітня – 30 Квітня 2023

1. Компенсація за пошкоджене житло надаватиметься через сервіс «ЄВідновлення» у застосунку «Дія»

Довідка: 23 лютого 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №2923-ІХ¹](#), яким запровадила механізм надання компенсації за пошкоджене або зруйноване житло. Закон потребував прийняття підзаконних нормативно-правових актів для врегулювання процедури його реалізації.

Подальші зміни: 21 квітня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №381](#), якою запровадив Порядок надання компенсації для відновлення окремих категорій житла, пошкодженого внаслідок воєнних дій. Компенсацію можливо отримати за допомогою електронної публічної послуги «[ЄВідновлення](#)»² на підставі рішення відповідної комісії.

Хто може отримати компенсацію	Громадяни України, які <ul style="list-style-type: none">• досягли 18-річного віку• подали заявку через застосунок «Дія»• є власниками (співвласниками) пошкодженого житла, і таке право власності підтверджено.
Принцип пріоритетності	За загальним правилом, компенсація надається за принципом черговості. Але існує перелік вразливих категорій населення, які мають право на першочергове отримання компенсації.
Мета компенсації	Придбання будівельних матеріалів згідно з переліком для проведення ремонту власноруч або шляхом замовлення відповідних послуг та робіт.
Умови надання компенсації	Компенсація надається, якщо <ul style="list-style-type: none">• житло було пошкоджено після 24 лютого 2022 року

¹ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 91](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

² Електронна публічна послуга, створена для надання компенсації на відновлення окремих категорій пошкодженого житла. Подати заяву на отримання компенсації можна в електронному вигляді через Реєстр пошкодженого та зруйнованого майна. Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 78](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

	<ul style="list-style-type: none">житло розташоване на підконтрольній Уряду України території (ПУТ)підтверджено право власності на пошкоджене житлопошкоджене житло не було відремонтовано.
Розмір компенсації	Розмір компенсації не може перевищувати 200 000 ³ грн за один пошкоджений об'єкт.
Терміни	<ul style="list-style-type: none">компенсація має бути використана протягом 12 місяців з дня її отриманнякошти, які не будуть використані у встановлений термін, підлягають поверненнюзаява на отримання компенсації розглядається Комісією протягом 30 днів.
Обмеження щодо використання коштів	Забороняється: <ul style="list-style-type: none">перераховувати кошти зі спеціального рахунку на інші рахунки, крім рахунків суб'єктів господарювання, залучених до реалізації електронної публічної послуги «єВідновлення»знімати готівку зі спеціального рахункуу випадку повернення товару, відмови від виконання відповідних послуг і робіт - повертати кошти готівкою або на інший рахунок отримувача компенсації, крім спеціального рахунку.
Як подати заяву	<ol style="list-style-type: none">встановити та зареєструватися в застосунку «Дія»подати інформацію про пошкоджене житло (або обрати одну з раніше поданих заявок)переконатися, що інформація про відповідне житло є в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (у разі відсутності такої інформації – провести реєстрацію)відкрити спеціальний рахунок для перерахування компенсації в «Ощадбанк»у застосунку «Дія» обрати послугу «єВідновлення»створити заявку в «Дії» із зазначенням персональних даних (ПІБ, дата народження, контактні дані, податковий номер, номер спеціального рахунку (IBAN), адреса пошкодженого майна, а також інформація про першочергове право на відшкодування (за наявності)).

³ Відповідно до змін, затверджених [Постановою №487](#) від 12 травня 2023 року.

7. надати згоду співвласників житла на отримання компенсації (за наявності таких категорій осіб)
8. отримати підтвердження про реєстрацію заяви в застосунку «Дія»
9. у разі отримання від Комісії запитів про надання додаткової інформації, надати запитувану інформацію.

2. Кабінет Міністрів врегулював питання виплати допомоги при народженні дитини українцям, які отримали тимчасовий захист за кордоном

Довідка: Відповідно до раніше існуючого механізму, жінка, яка народила дитину за кордоном, могла подати заяву на отримання допомоги при народженні дитини лише після повернення в Україну. Така заява мала бути подана особисто.

Подальші зміни: 18 квітня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №340](#), якою вніс зміни до деяких постанов з питань надання грошової допомоги, пільг та житлових субсидій, а також до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми ([Постанова №1751](#) від 27 грудня 2001 року).

Українці, які тимчасово проживають за кордоном, тепер можуть подати заяву на отримання допомоги при народженні дитини дистанційно в період дії воєнного стану. Покроковий план дій для заявника:

- відкрити банківський рахунок для соціальних виплат (можна зробити дистанційно)
- заповнити [заяву](#) про призначення допомоги при народженні дитини
- додати до заяви документи, що засвідчують народження дитини, видані компетентними органами країни проживання та належним чином легалізовані
- надіслати заяву та документи, що підтверджують народження дитини, поштою до органу соціального захисту населення за зареєстрованим (задекларованим) місцем проживання (перебування) в Україні.

Заява подається протягом 12 місяців з дня народження дитини (цей строк продовжено на період дії карантину та один місяць після його завершення).

3. Кабінет Міністрів дозволив виплату пенсій за кордон особам, які отримали тимчасовий захист

Довідка: Пенсіонери, які, рятуючись від війни, покинули територію України та отримали тимчасовий захист за кордоном, стикалися з перешкодами в отриманні пенсій. Це було особливо проблематично для пенсіонерів, які не мають поточних банківських рахунків в Україні. Крім того, для поновлення виплати пенсіонери повинні були особисто звертатися до Пенсійного фонду.

Подальші зміни: 18 квітня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №328](#), запровадивши механізм виплати пенсій особам, які тимчасово проживають за кордоном і яким надано тимчасовий захист або статус біженця. Зміни передбачають такі можливості:

- отримувати пенсійні виплати за кордоном шляхом міжнародного поштового переказу оператором «Укрпошта»
- поновити виплату пенсії, надіславши відповідну заяву поштою до Пенсійного фонду
- звернутися за виплатою пенсії або грошової допомоги через уповноважені банки в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису.

4. Кабінет Міністрів ухвалив коротко- та середньострокову Стратегію державної політики з питань внутрішнього переміщення

7 квітня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Розпорядження №312-р](#), представивши короткострокову та середньострокову Стратегію державної політики з питань внутрішнього переміщення (далі - "Стратегія"). Стратегія розроблена на трирічний період. Вона спрямована на створення умов, за яких ВПО:

- не потребуватимуть спеціальної допомоги або захисту у зв'язку з переміщенням
- зможуть користуватися конституційними правами без будь-якої дискримінації, в тому числі за ознакою походження або факту внутрішнього переміщення.



Посилення спроможності:

- актуалізація законодавства щодо внутрішнього переміщення
- удосконалення Єдиної інформаційної бази даних про ВПО
- запровадження системи періодичної оцінки потреб ВПО

Безпечне переміщення:

- забезпечення координації державою процесу масового переміщення людей під час війни
- координація надання гуманітарної допомоги особам, евакуйованим з населених пунктів, де ведуться бойові дії
- запровадження системної підтримки громад, до яких здійснюється евакуація

Полегшення адаптації:

- створення умов для психологічної допомоги та реабілітації ВПО, в тому числі дітей
- забезпечення доступу до освітніх послуг для ВПО

Сприяння інтеграції:

- створення умов для соціальної інтеграції дітей, які постраждали від війни
- впровадження заходів з професійного навчання та підтримки зайнятості ВПО
- забезпечення ВПО доступним житлом

Підтримка реінтеграції:

- запровадження процедури обліку та компенсації вартості зруйнованого та/або пошкодженого майна
- забезпечення належного планування відновлення регіонів і територій, що постраждали від війни
- створення підґрунтя для відновлення пошкодженої інфраструктури територій до яких відновлено доступ.

5. Кабінет Міністрів створив Координаційний штаб з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб

Довідка: 7 квітня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Стратегію державної політики](#) з питань внутрішнього переміщення. Попередньо, в рамках значної структурної реорганізації, Кабінет Міністрів створив посаду Уповноваженого з питань внутрішньо переміщених осіб з метою консолідації системи реагування на захист ВПО⁴.

⁴ Див. [Правовий бюлетень Данської Ради Випуск 82](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Подальші зміни: 18 квітня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №330](#) про створення Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод ВПО, що стало практичним кроком на шляху до реалізації Стратегії.

Координаційний штаб має на меті посилення взаємодії органів виконавчої влади у процесі інтеграції ВПО на новому місці проживання. Це включає в себе функції моніторингу, аналізу та визначення підходів до вирішення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією прав і свобод ВПО.

Штаб очолюватиме Міністр з питань реінтеграції.

6. Уряд удосконалив механізм надання фінансової допомоги цивільному населенню постраждалому від війни

18 квітня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №347](#), якою удосконалив [Порядок](#) використання коштів для здійснення виплат грошової допомоги евакуйованим особам та особам, які проживають на територіях до яких відновлено доступ.

Грошова допомога евакуйованим особам виплачується протягом п'яти днів з дня прибуття відповідних осіб до приймального пункту евакуації.

Необхідні документи:

- документ, що посвідчує особу, або єДокумент
- документ, що підтверджує реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності)
- документ, що підтверджує інвалідність (за наявності)
- свідоцтво про народження дитини або єСвідоцтво про народження (за наявності).

У разі відсутності в особи відповідних документів до інформації про виплату грошової допомоги вносяться дані документів двох інших осіб, які можуть підтвердити особу отримувача допомоги.

Особі, яка раніше вже отримувала грошову допомогу при евакуації, виплати не здійснюються.

7. Парламент скасував вимогу про зняття з реєстрації місця проживання ВПО для подальшої реєстрації за новим місцем проживання

11 квітня 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №3054-IX](#), який спрощує процедуру реєстрації місця проживання для ВПО з територій бойових дій та непідконтрольних Уряду України територій (НПУТ) та їхніх новонароджених дітей. Зміни спрямовані на спрощення доступу до державних послуг.

Згідно зі змінами, ВПО, місце проживання яких зареєстровано або задекларовано на території проведення бойових дій або на НПУТ, можуть задекларувати або зареєструвати нове місце проживання без зняття з реєстрації попереднього. Діти реєструватимуться за місцем проживання батьків (необхідна письмова заява, якщо батьки зареєстровані в різних місцях).

8. Кабінет Міністрів запровадив компенсацію роботодавцям та малому бізнесу за створення нових робочих місць

18 квітня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №338](#), якою затвердив механізми компенсації роботодавцям та суб'єктам малого підприємництва за створення нових робочих місць. Цим рішенням Уряд передбачає:

- підтримати та посилити економічні стимули для бізнесу, а також
- знизити рівень безробіття.

Таким чином, витрати, пов'язані зі сплатою податків, підлягають компенсації на наступних умовах:

	Компенсація роботодавцям	Компенсація малому бізнесу
Сума компенсації	50% фактичних витрат, пов'язаних зі сплатою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	фактичні витрати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
Хто має право на компенсацію	Юридичні особи, які <ul style="list-style-type: none"> • створюють нові робочі місця (вакансії) • використовують найману працю шляхом укладення трудового договору • виплачують таким працівникам щомісячну заробітну плату в розмірі не менше трьох мінімальних заробітних плат⁵ протягом наступних 12 місяців. 	Суб'єкти малого підприємництва, які <ul style="list-style-type: none"> • створюють нові робочі місця • працевлаштовують зареєстрованих безробітних шляхом укладення трудового договору <ul style="list-style-type: none"> ○ строком на два роки ○ за направленням центру зайнятості.
Тривалість компенсаційних виплат	12 місяців	Компенсація виплачується за кожний другий місяць роботи з дня працевлаштування зареєстрованого безробітного. Загальна тривалість компенсації становить 12 місяців протягом наступних двох років

⁵ 1 мінімальна заробітна плата на місяць становить 6700 грн з 1 січня 2023 року. Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 87](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

<p>Як отримати компенсацію</p>	<p>Для отримання компенсації роботодавець звертається до центру зайнятості за місцезнаходженням підприємства не пізніше 45 календарних днів після закінчення 12-місячного строку з дня укладення трудового договору з особою, працевлаштованою на нове робоче місце</p>	<p>Для отримання компенсації роботодавець протягом двох місяців з дня працевлаштування зареєстрованого безробітного звертається до центру зайнятості за місцезнаходженням підприємства із заявою про надання компенсації</p>
<p>Компенсація не надається</p>	<ul style="list-style-type: none"> • роботодавець має заборгованість: <ul style="list-style-type: none"> ○ зі сплати єдиного внеску ○ зі сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування ○ з виплати заробітної плати ○ до державного (місцевого) бюджету понад шість місяців • щодо роботодавця порушено справу про банкрутство або він перебуває на стадії ліквідації. 	
<p>Право на оскарження</p>	<p>Рішення про призначення або відмову у призначенні компенсації може бути оскаржене в адміністративному або судовому порядку.</p>	

Інші законодавчі зміни:

1. Уряд оголосив про вихід з багатосторонньої Угоди про надання соціальної допомоги, компенсаційних виплат та аліментів ([Постанова №368](#) від 21 квітня 2023 року)
 Багатостороння Угода про гарантії прав громадян у сфері соціальної допомоги, компенсаційних виплат сім'ям з дітьми та аліментів була укладена у 1994 році між рядом колишніх радянських республік, включаючи Росію. Гарантії, що були передбачені цією багатосторонньою Угодою, надалі регулюватимуться нормами міжнародного права та відповідними двосторонніми угодами, укладеними Україною. Зобов'язання з виплати соціальної допомоги, що виникли в період дії Угоди, залишаються чинними до їх повного виконання.
2. Уряд створює Єдиний реєстр осіб, депортованих або вимушено переміщених внаслідок війни, з метою ефективного захисту прав та інтересів таких осіб ([Постанова №339](#) від 18 квітня 2023 року)
3. Кабінет Міністрів вніс зміни до Порядку видачі пенсійних посвідчень внутрішньо переміщеним особам, дозволивши їм отримувати такі посвідчення як в електронній, так і в паперовій формі під час воєнного

стану та протягом трьох місяців після його припинення або скасування ([Постанова №325](#) від 7 квітня 2023 року)

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.